

Poglavlje o dovama

[Bosanski – Bosnian – بوسنی]

Muhammed b. Ibrahim et-Tuvejdžiri

Prijevod:

Senad Muhić

Revizija:

Ersan Grahovac

2014 - 1435

IslamHouse.com

﴿كتاب الأدعية﴾

«باللغة البوسنية»

محمد بن إبراهيم التوبيجري

ترجمة:

سناد موهيتش

مراجعة:

أرسان غراهوفاتس

2014 - 1435

IslamHouse.com

Poglavlje o dovama

Vrste dove

Postoji dova koja je isključivo ibadet, tj. kojom se ne traži ništa, nego se njome samo izražava pokornost Allahu (du'a'ul-'ibadet), i dova kojom se nešto traži i moli (du'a'ul-mes'ele), a svaka od tih vrsta podrazumijeva drugu.

Prva vrsta - Du'au-l-'ibadeh

Dova ibadeta označava iskreno približavanje samo Allahu Uzvišenom, poniznost i zahvala Njemu, kroz veličanje Njegovih imena i svojstava, kako bi se ostvario željeni cilj ili kako bi se uklonila šteta.

Allah Uzvišeni veli: *I Zunnunu se, kada srdit ode i pomisli da ga nećemo kazniti – pa poslije u tminama zavapi: „Nema boga, osim Tebe, hvaljen neka si, a ja sam se zaista ogriješio prema sebi!“ – odazvasmo i tegobe ga spasimo; eto, tako Mi spašavamo vjernike.* (El-Enbija, 87-88.)

Druga vrsta – Du'a'u-l-mes'eleti

Dova traženja označava traženje određene koristi i otklanjanje određene štete. Allah Uzvišeni kaže: *I samo su govorili: „Gospodaru naš, oprosti nam krivice naše i*

neumjerenost našu u postupcima našim, i učvrsti korake naše i pomozi nam protiv naroda koji ne vjeruje!“ (Alu Imran, 147.)

Snaga dove

Dova ima stepen oružja. Sve što su oružje i onaj ko ga nosi jači, jači je i uticaj na neprijatelja, a ako je oružje slabo i trag kojeg ostavlja je slab.

Dova je vjernikovo oružje koje mu koristi u svim situacijama, a od stepena vjerovanja, praktikovanja vjere i truda, zavisi i procenat primanja dove i ostvarenje željenog cilja.

Allah Uzvišeni veli: *I svjedočenje Allaha radi obavite! To je savjet za onoga koji u Allaha i u onaj svijet vjeruje – a onome koji se Allaha boji, On će izlaz naći i opskrbiće ga odakle se i ne nada; onome koji se u Allaha uzda, On mu je dosta. Allah će, zaista, ispuniti ono što je odlučio; Allah je svemu već rok odredio.* (Et-Talak, 2-3.)

Primanje dove

Allah je Neovisan i Plemenit i nikada ne odbija molbe. Ako se ispune svi uslovi dove, onda će se desiti jedno od ovoga:

- ili će Allah odmah primiti dovu,
- ili će odgoditi uslišavanje kako bi musliman povećao svoju poniznost,

- ili će mu dati bolje od onoga što je tražio,
- ili će mu zbog te dove ukloniti određenu nedaću,
- ili će odgoditi uslišavanje do Sudnjeg dana, a Allah najbolje zna šta je dobro za Njegovog roba.

Allah Uzvišeni veli:

1. *Allah će, zaista, ispuniti ono što je odlučio; Allah je svemu već rok odredio.* (Et-Talak, 3.)

2. *A kada te robovi Moji za Mene upitaju, Ja sam, sigurno, blizu: odazivam se molbi molitelja kad Me zamoli. Zato neka oni pozivu Mome udovolje i neka vjeruju u Mene, da bi bili na Pravome putu.* (El-Bekare, 186.)

Šta sprečava uslišavanje dove?

Dova je jedan od najboljih načina ostvarivanja željenog cilja, međutim, nekada ona ne ostavlja trag zbog određenih razloga.

- Nekada se dova ne prima zbog slabosti onoga koji moli, jer moli za nešto što je grijeh.

- Nekada se dova ne prima zbog slabosti srca onoga ko moli, jer nije usredotočen na ono što govori i nije okrenut srcem ka Allahu prilikom toga.

- Nekada se dova odbije zbog konzumiranja hrane koja je zabranjena, nepravde, nemara, grijeha koji su prekrili srce.

- Ponekad se dova ne primi zbog toga što čovjek požuruje i želi da se što prije usliša, a kada vidi da se to ne dešava, on ostavi dovu.

- Nekada se dova ne usliša kako bi mu bila primljena na Onome svijetu i kako bi mu bilo podareno ono što je veće od onoga što je želio.

- Nekada mu se dova ne primi, ali mu se zbog te dove ukloni određena nedaća.

- Nekada se dova odbije zbog toga što ako bi bila primljena čovjek bi povećao griješenje.

- Nekada se ne dova ne primi jer ukoliko bi se primila, čovjek mi se nakon toga zanimao nečim drugim i okrenuo bi se od upućivanja dove Allahu.

Prenosi se da je Džabir, radijallahu 'anhu, kazao:
„Skupina jevreja je naišla pored Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i pozdravila ga riječima: 'O Ebu-l-Kasime, neka te zadesi smrt (es-samu alejke)!' On je odgovorio: 'I na vas (ve 'alejkum)' Aiša je tada srdito upitala: 'Zar nisi čuo šta su kazali?' Poslanik joj odgovori: 'Naravno da sam čuo i odgovorio sam im. Naše molbe protiv njih se primaju, dok se njihove protiv nas ne primaju.“¹

Prenosi Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: **„O ljudi, Allah je dobar i prima samo dobro! Naredio je vjernicima ono što je naredio i poslanicima. On kaže:**

¹ Bilježi Muslim, br. 2166.

O poslanici, dozvoljenim i lijepim jelima se hranite i dobra djela cinite, jer Ja dobro znam sta vi radite i kaže: O vjernici, jedite ukusna jela koja smo vam podarili. Potom je, veli Ebu Hurejre Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, spomenuo čovjeka raščupana i prašnjava od dugog putovanja koji podigne ruke k nebu i moli: Gospodaru, Gospodaru, a hrana mu haram, piće mu haram, odjeća mu je haram i hrani se haramom, pa kako da mu bude uslišano.^{“²}

Odnos dove i nedaća

Dova je jedan od najdjelotvornijih lijekova, ona se suprostavlja nedaći i sprečava je, a ukoliko se nedaća desi, ona je uklanja ili ublažava.

Odnos dove i nedaće ima tri stanja:

Prvo: Dova može da bude jača od nedaće, pa da je odbije.

Drugo: Dova može biti slabija od nedaće, pa da je nedaća nadvlada.

Treće: Dova i nedaća se mogu jedna drugoj suprostaviti.

² Bilježi Muslim, br. 1015.

Vrijednost dove

Allah Uzvišeni kaže:

1. *Da li je onaj koji u noćnim satima u molitvi vrijeme provodi, padajući licem na tle i stojeći, strahujući od onoga svijeta i nadajući se milosti Gospodara svoga...? Reci: Zar su isti oni koji znaju i oni koji ne znaju? Samo oni koji pameti imaju pouku primaju!* (Ez-Zumer, 9.)

2. *A kada te robovi Moji za Mene upitaju, Ja sam, sigurno, blizu: odazivam se molbi molitelja kad Me zamoli. Zato neka oni pozivu Mome udovolje i neka vjeruju u Mene, da bi bili na Pravome putu.* (El-Bekare, 186.)

3. *Gospodar vaš je rekao: Pozovite Me i zamolite, Ja ću vam se odazvati! Oni koji iz oholosti neće da Mi se klanjaju - ući će, sigurno, u Džehennem poniženi.* (El-Mu'min, 60.)

Pravila vezana za dovu i uzroci koji vode ka tome da se dova usliša

Dova ima svoja pravila i uzroke koji vode ka tome da se ona primi. Neka od tih pravila i uzroka su:

- Iskrenost u ime Allaha Uzvišenog, otpočinjanje dove zahvalom Njemu, a nakon toga donošenje salavata na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, na početku i na kraju dove.

- Da se prilikom dove dozivaju Allahova imena, a ne svojstva. Dakle, zabranjeno je da se kaže: „O Allahovo lice, o Allahovo znanje, o Allahova milosti.“, i sl.

- Dozvoljeno je približivanje Allahu spominjanjem Njegovih svojstava, kao npr. da se kaže: „Allahu moj, ja Te molim Tvojom uzvišenom moći.“, ili: „Allahu moj, ja Te molim Tvojom sveobuhvatnom milošću.“, i sl.

- Prilikom dove srce treba da bude prisutno, glas stišan. Čovjek treba da prizna da je grijesnik i da traži oprost za svoje grijeha, i treba da prizna Allahove blagodati koje su mu darovane, te da se zahvali na njima.

- Dova treba da se ponavlja tri puta. Treba biti ustrajan u dovi i biti uvjeren da će se ona uslišati. Ne smije se tražiti nešto što je grijeh niti u dovu treba pretjerivati. Treba imati lijepo mišljenje o Allahu Uzvišenom.

- Ne smije se doviti na štetu svoje porodice, života, imetka, djece. Hrana koju čovjek jede mora biti dozvoljenja, kao i piće i odjeća. Svakom treba vratiti njegovo pravo. Prilikom dove treba biti skrušen i ponizan i imati abdest.

- Dlanove treba podignuti u visini ramena, skupiti jedan uz drugi, okrenuvši ih prema nebesima. Ako hoće može da njima prekrije lice, okrenuvši vanjski dio šaka prema kibli.

- Prilikom dove treba se okrenuti prema kibli, treba doviti i kada je čovjek u nedaći, a i kada nema

problema. Treba da dovi dovama za koje je rečeno da se primaju, a koje su prenesene u šerijatskim tekstovima.

Allah Uzvišeni veli: *U Naše riječi vjeruju samo oni koji, kad se njima opomenu, licem na tle padaju, i koji Gospodara svoga veličaju i hvale i koji se ne ohole. Bokovi njihovi se postelja lišavaju i oni se Gospodaru svome iz straha i želje klanjaju (mole Ga), a dio onog što im Mi dajemo udjeluju. I niko ne zna kakve ih, kao nagrada za ono što su činili, skrivene radosti čekaju.* (Es-Sedžda, 15-17.)

Propisi vezani za dove

Postoji tri vrste dova i propisi vezani za njih:

Prva: Vrsta koja je propisana od strane Allaha i Njegovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Dakle, dova može biti obavezna ili pohvalna. U ovu vrstu ulaze dove koje su vezane za namaz i druge kur'ansko-sunnetske dove koje Allah voli i sa kojima je zadovoljan. Najzvišenija i najpotpunija dova spomenuta u Kur'anu je: *Uputi nas na Pravi put, na put onih koje si Svojim blagodatima obasuo, a ne na put onih koji su na sebe srdžbu izazvali niti na put onih koji su zalutali.* (El-Fatiha, 6-7.)

Druga: Vrsta koja je zabranjena od strane Allaha i Njegovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kao pretjerivanje u dovama, poput toga da rob traži ono što je

specifično samo za Gospodara, da njegovo znanje učini sveobuhvatnim, da ga učini svemoćnim, da mu podari spoznaju nevidljivog svijeta i sl. Sve ovo Allah ne voli i nije sa time zadovoljan.

Treća: Vrsta koja je dozvoljena, kao npr. da moli višak nečega što je samo po sebi dozvoljeno i što nije grijeh.